

הסתדרות הנוער העובד והלומד מרחב חיים

פורום לקחים

מטרת הפורום הינה ללמוד את כל התאונות ו'כמעט תאונות' בחודש הנוכחי להכיר את הפרטים, המסקנות והפקת הלקחים. התאונות ו'כמעט תאונות' נבחרו מתוך סך האירועים אשר נראה לנו שניתן ללמוד מהם. (מהדיווחים הושמעו שמות המעורבים).

בינוס פורום לקחים - סיכום חודש אפריל 2018

משתתפים: יוני בן-דור, רויטול, יעקב בכר, חמוד עמר, רגב ספיר, אמיתי בנקיר, ברק שלוסברג, מתן עבודי, אייל יפו, גל סלע, אורן דגן, דגנית דודאק, אריאל כ"ץ, שני לוי, רון שרייבר, אבי רוזן, רונית בר זיו, רז רפאל.

חברות וחברי תנועה יקרים, אין באפשרותנו שלא להתייחס לאסון בנחל צפית ואנו מביאים את דבריו של יוני בן-דור רכז מרחב חיים;

אני מצרף לעיונכם, מאמר שתכננתי להעלות כפוסט בפייסבוק.

בגלל רגישותו, ובהמלצת הסבי"צ, אני מעביר אותו, לעיון פנימי של חברי התנועה ובבקשה שיישאר ללא פרסום חיצוני.

"אם יש ספק - אז אין ספק!"

את המונח הזה למדתי בקורס מדריכי גלישה - סנפלינג.

זו לא אמירה מקצועית, זו אמירה מוסרית, רגשית, שבאה לבטא מסר שאומר כשאתה לא בטוח וחיי אדם יהיו בסכנה אז תעצור ותבטל.

כשאתה תלוי על חבלים בקוטר של 10 מ"מ, כשאתה משתמש בחריצים בין סלעים בכדי להתקין את החבלים, אומר לך המדריך שלך, אם אתה לא בטוח אל תעמיס על החבל את משקל גופך שלך או של גולשך ואל תכנס למצוק שלפעמים גובהו 50 מטר יותר או פחות כשאתה לא בטוח 200% שאתה מגיע למטה בשלום.

זו לא אמירה מקצועית.

אמירה מקצועית זה רתמות, קוטר, מרחק וזווית, מדדים ברורים.

"אם יש ספק אז אין ספק" - זו הכרזה, זו כוונה, זה חינוך, זו עמדה ערכית.

פגשתי בשבוע האחרון, באחד הפרסומים בעיתונות את ההגד הזה בנהלי הבטיחות של המכינות הקדם צבאיות, "אם יש ספק אז אין ספק".

האם מישו יכול להגיד שלא היה ספק?

בואו נספור את כל אלו שאמרו "יש ספק" ערב הטיול בנחל צפית (המידע בהסתמך על מה שפורסם בכלי התקשורת):

החברה המטאורולוגית הפרטית.

הקצין המטאורולוגי מחיל האוויר.

האבא של המדריכה סגן מפקד יחידת החילוץ.

שני נערים בדואים נהרגים בשיטפונות.

אוטובוס מטיילים שמחולץ בשל מזג האוויר.

איסור לטייל בנחל צאלים מחשש לשיטפונות (אם הייתי צריך לבחור היכן להימצא בשיטפון הייתי מעדיף את צאלים על צפית).

איסור לטייל בצאלים - עוברים ל"חלופה בטוחה" בצפית.

הפרסומים בכלי התקשורת - מתחילת השבוע, חשש ממשי לשיטפונות.

נכנסים לצפית בגשם.

לא מעט...

לא היה קושי ומידע לקבל החלטה...

אני ממש לא מכיר את המעורבים ואני מסתמך רק על שקראתי באין ספור הכתבות ואם אני טועה התנצלותי מועברת מראש.

נכתבו הרבה מילים עד כמה מדובר במדריכים מסורים... מעולים... מצטיינים... "מלח הארץ"...

ולכן אני חושב שאין כאן כשל מקצועי... רק החלטה אחת יכלה להתקבל... ואנשים איכותיים כפי שמתוארים על ידי מכיריהם

ידעו בזמן אמת שהיה צריך לבטל את הטיול!!!

לדעתי יש כאן משהו אחר... ולדעתי זה קשור בממד אחר...

אני בוחר הפעם לבחור פסקה אחרת, קצת פחות מוכרת, מנאום ה"יהיה בסדר" של יצחק רבין ז"ל נדמה לי שהיא מכוונת לממד המדובר:

"...אנחנו תובעים מכם שכל ישר. צה"ל בנוי על פקודות ונהלים. אי-אפשר אחרת. אבל גם במסגרת הפקודות והנהלים יש

מקום להפעיל את השכל הישר לנוכח הנסיבות המשתנות. מפקד טוב הוא זה שרואה את הדברים נכוחה, מנתח את המצב

דרך קבוץ גלויות 120 תל אביב

טלפון: 03-5125111-4, דוא"ל: noal@noal.co.il

הסתדרות הנוער העובד והלומד מרחב חיים

פורום לקחים

מטרת הפורום הינה ללמוד את כל התאונות ו'כמעט תאונות' בחודש הנוכחי להכיר את הפרטים, המסקנות והפקת הלקחים. התאונות ו'כמעט תאונות' נבחרו מתוך סך האירועים אשר נראה לנו שניתן ללמוד מהם. (מהדיווחים הושמעו שמות המעורבים).

בצורה הנכונה ביותר ומוצא את הפתרון הטוב והפשוט ביותר. אנחנו תובעים בכך להיות בני אדם. קל מאוד להשתכר משררה וכוח. הבנים והבנות שלנו, החיילים שלכם, הם כחומר ביד היוצר – ואתם היוצרים. חובתכם כמפקדים למצות את המקסימום מחייליכם, לאמן ולתרגל אותם כדי שיהיו החיילים הטובים ביותר, להוציא מהם ליטרים של זיעה ואף לא טיפה אחת של דם...."

כל ממלא תפקיד צריך שיהיה משהו מעליו (עדיף משהו), שיבדוק אותו, שיתחקר אותו, שיאשר לו, ממלא תפקיד שנמצא מאחור, בחדר הממוזג, ישמע ובשקט יחליט. ינהל סיכונים. ישקול שיקולים. ממלא תפקיד שכבר "בחר בחיים" כזה שמחונך ל"שמירת החיים". חיים, זה יותר מכסף, יותר מתכנית עבודה, יותר מלוח מבחני הבגרות, מלו"ז צפוף, חיים זה יותר מכל דבר!!! אין מדריך בתנועה שלי שלא חי ונושם את המטריצה לניהול סיכונים. טבלה צבעונית שמדגימה את הסיכוי שתתרחש תאונה ואם תתרחש כמה חמורה היא תהייה? וכשהקואורדינטות נופלות על האפור עוצרים לחשוב ומחפשים פתרון וכשהקואורדינטות על האדום מבטלים – נקודה! ואז כשיש ניהול סיכונים ככלי עבודה יומיומי ויש גם חדר מצב של משרד החינוך ויש את "מרחב חיים" שמאשרים כל פעילות חוץ (הטופס האדום) ויש רכז ממונה שמתחקר ויורד לפרטי הפרטים... ויש גם סביבה של אנשים מחונכים ש"בחרו בחיים" כאלו ששמירת החיים והבטיחות היא דגל שמקפידים להוביל להיות ולהניף. אז ביום של חשש כבד לשיטפונות הם נמצאים במקום בטוח.

העידתי בכם היום את השמים ואת הארץ החיים והמות נמתי לפניהם הכרחה והקללה ובחרתי בחיים למען תקנה אתה וזרעך.

לפני זמן מה נקלעתי לשיחה שלא נשכחת לי, אחד הדוברים אמר "בטיחות זה לאנשים חלשים" משמע אנחנו החזקים, לוקחים סיכונים, הולכים (נוסעים) על הקצה. אמירה מאצ'ואיסטית... לי/לנו זה לא יקרה... אנשים חזקים. וזה נותן לנו לגיטימציה לנהיגה פרועה ומסוכנת (נהיגה בטוחה זה לחלשים) לנסוע לנופש בסיני. בתורכיה. " ... לאחת הבעיות הכואבות שלנו יש שם, שם פרטי ושם משפחה – זהו צירוף שתי המילים "יהיה בסדר". צירוף המילים האלה, שרבים מאיתנו שומעים בחיים היום-יום של מדינת ישראל, הוא בלתי-נסבל. מאחורי שתי המילים האלה חבוי בדרך-כלל כל מה שלא "בסדר".

אנו במרחב חיים קוראים לכם ולכן מדריכות ורכזים בתנועה, להמשיך להוציא פעילות – איכותית, חינוכית וברמת שמירת החיים הכי גבוהה שאפשר. אנו עומדים לרשותכם בכל עת על מנת לתת מענה מיטבי לכל דילמה, להנחות ולייעץ.

בברכת קיץ מהנה בטוח וחינוכי
עלה והגשם
חברות וחברי מרחב חיים.

הסתדרות הנוער העובד והלומד
מרחב חיים

פורום לקחים

מטרת הפורום הינה ללמוד את כל התאונות ו"כמעט תאונות" בחודש הנוכחי להכיר את הפרטים, המסקנות והפקת הלקחים. התאונות ו"כמעט תאונות" נבחרו מתוך סך האירועים אשר נראה לנו שניתן ללמוד מהם. (מהדיווחים הושמעו שמות המעורבים).

"חריש לחיים"

! "חריש לחיים"

כנסי "חריש לחיים", הפותחים את תהליכי ההעמקה והלמידה בתחומי שמירת החיים, מהווים את אבן היסוד למחויבותנו לשמירת החיים, לכנסים אלו מצטרפים התדרכים, הלמידה וההעמקה השוטפים באברי ובמעגלי התנועה השונים. לאורך השנה כולה.

שריינו כבר מעכשיו את המועד.... יתקיימו שני כינוסים זהים בתוכנם.

יתקיים בתאריך 27/8/18 יום שני - באולם דוהל - רחוב התקווה 76 תל אביב הכינוס המרכזי

מספר המקומות מוגבל (יתקיים בתאריך 5/9/18 יום רביעי - באולם גורן גולדשטיין - רחוב עמיקם 7 תל) הכינוס השני אביב

שעות הכנסים בין השעות 09:00-17:00

רכזי קינים / סניפים / מחוזות / אזורים / מעגלים וכו' - ישארו להשלמה מיוחדת עד לשעה 19:00

מצורף קישור להרשמה

<https://goo.gl/forms/IJ2AKFJLZUQmqUqh1>

בכל שאלה לגבי כנסי חריש לחיים
ניתן לפנות לרון שרייבר 054-6735172

אירועי אלימות וונדליזם שהתרחשו החודש:

חבר תנועה הותקף על ידי שכן בצורה אלימה. בכל מקרה של אלימות כלפי חברי תנועה יש להגיש תלונה במשטרה.

חניך בכיתה ז' איים בסכין על מדריכו. במקרה כזה יש לחדול את הפעילות ולסלק את החניך מהפעילות, לזמן את הוריו, לדווח למסגרת בית הספר על האירוע.

אירועים שהתרחשו במהלך החודש בתחום התשתית:

במהלך סקר בטיחות בקומונת בוגרים נמצא מפסק פחת לא תקין. המפסק תוקן במקום על ידי חשמלאי. **זוהי סכנת חיים!** יש לוודא תקינות של מפסק הפחת בכל מוקד תנועתי (פעילות/מגורים/כל מבנה) אחת לחודש (על ידי לחיצה על כפתור הבדיקה).

אירועים שהתרחשו במהלך החודש בתחום הפעילות השגרתית:

בזמן פעילות באחד מגני הילדים, נחתכה ילדה בברך עקב כניסה לתוך מתקן מיחזורית. אין לקיים פעילות במתקנים / להיכנס למקומות אשר אינם מיועדים לפעילות, יש לתת יתר תשומת לב לפעילות פעוטות.

במהלך פעילות בישול מכנסיים של מדריכה החלו לעלות באש. יש להקפיד על כללי הבטיחות באש.

דרך קבוץ גלויות 120 תל אביב
טלפון: 03-5125111-4, דוא"ל: noal@noal.co.il

הסתדרות הנוער העובד והלומד מרחב חיים

פורום לקחים

מטרת הפורום הינה ללמוד את כל התאונות ו"כמעט תאונות" בחודש הנוכחי להכיר את הפרטים, המסקנות והפקת הלקחים. התאונות ו"כמעט תאונות" נבחרו מתוך סך האירועים אשר נראה לנו שניתן ללמוד מהם. (מהדיווחים הושמעו שמות המעורבים).

☒ מדריכה שרצה לתחנת אוטובוס קיבלה התקף אסטמה, התעלפה ופונתה באמבולנס לקבלת המשך טיפול. נוטלי תרופות קבועות חייבים לשאת עליהם את התרופות בזמינות. כמו כן יש להתאים את הפעילות ליכולתם הפיזית.

אירועים שהתרחשו במהלך החודש בתחום פעילות החוץ:

- ☒ במהלך טיול חניכה פונתה לבדיקה בקופת חולים עקב תגובה אלרגית ונפיחות בפנים. יש להכיר את הבעיות הרפואיות השונות בקרב החניכים ולהחזיק את התרופות הרלוונטיות.
- ☒ במסגרת פעילות תנועתית נעקצה חניכה ממקור לא ידוע, ופונתה לקבלת טיפול רפואי. במקרה של תגובה אלרגית יש להגיש עזרה ראשונה ולוודא שיש לחולה נתיב אוויר פנוי לנשימה, נשימה ודופק סדירים (גם אם מהירים) באם מתגלים קשיי נשימה יש להזמין אמבולנס בדחיפות.
- ☒ בסוף טיול הגיע לפיזור נהג ללא רישיון להסעת חניכים ואוטובוס מעל 10 שנים על הכביש. אנו מזכירים את החובה יש למלא **טופס כחול** בתחילת כל נסיעה.
- ☒ במהלך טיול בזמן הלינה בחניון הלילה החל לרדת גשם כבד, שקי השינה והציוד נרטבו לחלוטין. כחלק מהערכות לפעילויות השונות יש להיערך גם לתרחישי מזג האוויר השונים, הכנת תכנית פעילות חלופית וציוד חירום.
- ☒ טיול רגלי שהיה באזור נחלי הדרום נקלע לגשמים עזים ובוטל על ידי חדר מצב עם חשש כבד לשיטפון. מקרה זה התרחש מספר ימים לפני 'אסון צפית', במקרה זה פנו, התייעצו והתלבטו עם חדר מצב ועם מרחב חיים והוחלט להפסיק את הטיול.

אירועים מתחום הרגש והנפש:

בתרחישים השונים יש לגלות רגישות, אחריות ואמפטייות, להיות ערניים לשינוי מצבים ולהתנהגויות שונות. כאשר התגלה מקרה מסכן חיים, יש ללוות ולהשגיח על החניך עד להגעת גורם מקצועי, הורה או בוגר אחראי אחר, לעולם אין להשאיר את האדם לבדו, או לאפשר לו ללכת לבדו ליעדו, או בדרך ל... או מ... .

יש לזכור כי אנו פועלים מתוך דאגה, אחריות, שותפות, ערבות הדדית, דיווח לגורם מקצועי איננו הלשנה ואסור שיחשב כך!! , יחד עם זאת יש לטפל במקרה בדיסקרטיות וברגישות הראויה. בראשיתו של כל תרחיש עלינו - למזער נזקים, למנוע הסלמה והידרדרות המקרה ולייצב את המצב, לאחר מכן להפנות לגורם מקצועי ולעקוב אחר הטיפול.

יש לדווח בהודעת חירום בביפר מנוי 33010, לאחר מכן לדווח לשדרת ההדרכה במעגל והרכזים הממונים, ההורים וגורם מקצועי.

אירועים אחרים שהתרחשו החודש:

- ☒ חבר תנועה ננשך על ידי כלב. יש להימנע ממגע עם בעלי חיים לא מוכרים לנו. במקרים כגון אלו יש חשש להדבקות במחלת הכלבת (אפשר להוסיף את הפרסום על הצפון אבל מציעה לא לרשום זאת)
- ☒ בזמן פריקת ציוד במחסן ציוד באחד ממוקדי הפעילות, נפגעה חברת תנועה מדלת שלא היתה מקובעת כמו שצריך. יש למקם את המחסן במקום נגיש, מסודר, שניתן לגשת אליו בקלות עם ציוד.
- ☒ חבר תנועה נחבל בגבו כאשר ניסה להרים ציוד כבד. ציוד כבד יש להרים בצורה זהירה ובטוחה ובעדיפות להרמה בזוג.

הסתדרות הנוער העובד והלומד מרחב חיים

פורום לקחים

מטרת הפורום הינה ללמוד את כל התאונות ו"כמעט תאונות" בחודש הנוכחי להכיר את הפרטים, המסקנות והפקת הלקחים. התאונות ו"כמעט תאונות" נבחרו מתוך סך האירועים אשר נראה לנו שניתן ללמוד מהם. (מהדיווחים הושמעו שמות המעורבים).

זהירות בדרכים:

- ☒ בתום נסיעה באוטובוס ציבורי, נסגרה חברת תנועה בתא המטען של אוטובוס אשר החל לנסוע בעת שהיא נכנסה לקחת את תיקה מתא המטען. במידה והנחנו ציוד בתא מטען יש ליידע את הנהג שאנו רוצים לקחת את הציוד ולבקש ממנו שימת לב מיוחדת ללקיחת הציוד. מומלץ מאוד בעזרת חבר/אדם מהסביבה אשר ישגיח על הפריקה. **מקרה כזה עלול היה להסתיים בצורה חמורה הרבה יותר ואפילו במוות!**
- ☒ בזמן נסיעה התרחשה תאונה עם רכב אשר בלם בפתאומיות לפני רכב תנועת. יש להקפיד על שמירת מרחק (2 שניות לפחות) ולהימנע מהסחת דעת.
- ☒ במהלך נסיעה התחמם מנוע בשל נזילת מים שנגרמה מפגיעה שהייתה יום לפני ברכב ולא דווחה. יש להקפיד ולדווח על כל תקלה בזמן אמת!, כמו כן יש להקפיד לבדוק שמן ומים לפני כל נסיעה.
- ☒ חבר תנועה נסע באוטובוס ציבורי והיה מעורב בתאונה בין האוטובוס לרכב פרטי אחר. גם במקרה של תאונה ברכב ציבורי יש לצלם את התאונה והנזקים השונים, לקחת את פרטי נהג האוטובוס, פרטי האוטובוס ולגשת לבדיקה רפואית ולדווח למשטרה. כל זאת על מנת שבמקרה של החמרה במצבכם הרפואי תזכו לכיסוי ביטוחי. מצורף לעיונכם נוהל במקרה של תאונה בתחבורה ציבורית.
- ☒ אופנוע התנגש ברכב תנועתי מאחור בזמן שהראשון נעצר ברמזור אדום. יש להסתכל במראה אחורית בזמן בלימה.
- ☒ רכב תנועתי נפרץ בזמן שעמד ברחוב כאשר על המושב האחורי הושאר תיק. אין להשאיר ציוד יקר ערך ברכב חונה ובפרט במקומות גלויים.

חומרים מצורפים:

1. [סיכום פורום לקחים לחודש אפריל 2018.](#)
2. [סיכום הודעות 33010 לחודש אפריל 2018 והשוואה לחודש אפריל 2017.](#)
3. [אוגדן בטיחות להעברה בישיבות צוותי ההדרכה השונים ברחבי התנועה](#)
4. [פוסט מאת יוני בן-דור בעקבות אסון נחל צפית](#)
5. [תקנה מס' 28 לאכיפת האחיזה בהגה בזמן נסיעה](#)
6. [הזמנה לכנס "חריש לחיים" וקישור להרשמה](#)
7. [חוזר מנכ"ל משרד החינוך מחנות](#)
8. [חוזר מנכ"ל משרד החינוך קייטנות](#)
9. [כללים לנהיגת קיץ בטוחה](#)
10. [כתבה על "חזון האפס" להורדת מספרי הנפגעים מתאונות דרכים בשוודיה](#)
11. [קישור לטופס ההרשמה להכשרות לקראת מפעלי הקיץ.](#)
12. מצ"ב קישור לאתר "חריש לחיים" <https://mhaim.co.il> – באתר זה תמצאו מידע בנושא חוזרי מנכ"ל, הטפסים השונים (בניהם טופסי דיווח לביטוח) וסיוע בתכנון וקיום טיולי החורף ובכל

